

Formanden: Sagen foreligger saaledes til Behandling i dens Heelhed. Rigsdagsmanden for Odense Amts 1ste Valgfreds har Ordet.

Schovelin: Det har i længere Tid været en almindelig Mening, at det var nødvendigt, at der blev truffet Foranstaltninger for at ordne Bygningsvæsenet i og omkring Kjøbenhavn. Dette er ogsaa anerkjendt af Regjeringen, som i sin Tid nedsatte en Commission til at udarbejde det Lovforslag, som nu foreligger. Jeg skal imidlertid tillade mig at udtale, hvad jeg troer, at der burde have været gjort, for at ordne denne Sag. Det Første, der efter min Formening burde være skeet, er, at man maatte have skaffet Terrain tilveie, hvorpaa der kunde bygges, et Terrain, der med Hensyn til Beliggenhed og Udstrækning egnede sig til at være en passende Udvidelse af Kjøbenhavn. Det Terrain, som egner sig bedst dertil, er aabenbart det, hvorpaa de nuværende Fæstningsværker ligge, og det, der ligger umiddelbart udenfor dem indtil de tre Ferskvandsløber. Naar man altsaa vil skaffe et Terrain tilveie, hvorpaa Kjøbenhavn hensigtsmæssigt kunde udvides, saa er det aldeles nødvendigt at demolere de nuværende Fæstningsværker. Dette bør under alle Omstændigheder skee, aldeles uafhængigt af det Spørgsmaal, om Kjøbenhavn i det Hele taget bør være Fæstning eller ikke. Dette, mener jeg, skal være det følgende Spørgsmaal, som skal tages under Overveielse, og hvorom der maatte tages Beslutning: om Kjøbenhavn skal være Fæstning eller ikke. Jeg tvivler ikke om, at man vil komme til det Resultat, at Kjøbenhavn bør vedblive at være befæstet, og det var da nødvendigt, at man ligeledes, saa snart som muligt, tog en Beslutning om, hvor Fæstningsværkerne skulle ligge, saavel den indre som den ydre Befæstning. Den indre vil uden tvivl komme til at ligge i Nærheden af Søerne, og den ydre blive en Række Forter, som lægges længere ude. Selve Befæstningsarbejderne ville naturligvis medtage en Række af Mur; men det er af største Bigtighed, at man snarest muligt tager Beslutning om, hvor disse Fæstnings-

værker skulle ligge, og at der bliver fastsat de Demarcationslinier — for at holde sig til den gamle Benævnelse —, som skulle omfatte dem, for at man derved kan sikke sig, at der ikke indenfor disse Linier bliver opført Bygninger, som man saa Mur efter bliver nødt til at expropriere. Den tredje Foranstaltning, som ogsaa burde sættes i værk, er, at det Terrain, som nu factisk hører til Kjøbenhavns Forstæder, men som endnu retlig hører til Amtets Grund, blev forlagt saaledes, at det kom til at høre til Kjøbenhavns Grund. Det er jo bekjendt, at Frederiksbergby og det hele Terrain, der strækker sig derfra og til St. Jørgensløb, hører til Amtets Grund. Men, da det ikke kan benægtes, at dette Terrain i Birkeligheden hører til Kjøbenhavns Forstæder, saa bør det ikke vedblive at ligge under Amtet, men bør forenes med Kjøbenhavn. Endelig maa jeg tilføie, at, for at saavel denne som mange andre lignende Sager kunde undergives den hensigtsmæssigste Behandling, maa der i selve Regjeringen være en teknisk kyndig Autoritet. Man har i mange andre Lande et eget Ministerium for offentlige Arbejder; det vilde maaskee være for meget forlangt efter vore Forhold, men under alle Omstændigheder bør der i Regjeringen være en teknisk kyndig Autoritet, hvor alle tekniske Sager af større Betydning kunne behandles; dette er utvivlsomt det Rette. Man vil maaskee indvende, at det er meget store Fordringer, jeg her har stillet; men jeg er overbevist om, at de ikke ere større, end at de kunne fyldestgøres i et temmelig kort Tidrum, naar man først har erkjendt deres paatrængende Bigtighed. Man maatte imidlertid, for at komme nærmere til den egentlige Bygnings Sag, udnævne enten en Commission eller een Mand, — hvad jeg vil ansee for det Rette, — til at forberede Sagen, og det skulde da ikke alene være et Udkast til en Byggelov, der skulde udarbejdes, men ogsaa en Plan for Bebyggelsen af de nye Quartierer, saavel indenfor som udenfor Søerne. Den Commission, der har været nedsat til at udarbejde nærværende Lovudkast, har allerede under 24de April 1852, altsaa for henved 4 Aar siden, henledet Justitsministeriets Opmærksomhed paa Nødvendigheden af, at der blev